

Myriam Saré kookt in Peter Pan's kookstudio fonio uit Benin.

FOTO CARO BONINK

FRENK BIDT VOOR AFRIKA

JA, MET z'n allen bidden tegen de duivel, daar had ik nou net zin in. Het moest maar eens afgelopen zijn met de ramspoed en ellende die de mensheid al zo lang teisteren. 'Laten we over de hele wereld Zijn troon opbouwen!' las ik op de website waarop 'De dag van krachtige aanbidding' werd aangekondigd. 'De Heilige Geest zal voorzien in de nodige creativiteit.'

De christenen die het getal van het beest aangrepen om satan eens een lesje te leren, geloofden heilig in de overwinning op het kwade. Door 24 uur te bidden zouden zij 666 veranderen in 888, het getal van Jezus, de gezalfde. 'Hele steden zullen in één dag tot geloof komen. Het is oorlog!'

In Amsterdam konden de gelovigen op twee plaatsen ten strijde trekken tegen Lucifer, Beëlzebub, Mefisto of hoe de vorst van de duisternis zich ook moge noemen: de parkeergarage onder Echtenstein (Zuidoost) of de Beria-gemeente aan de Joop Geesinkweg (Oost). Frits Rouvoet, broer van de welbespraakte voorganger van de Christen-Unie, was de woordvoerder. Ik belde hem om te vragen hoe laat ik terecht kon, maar zijn antwoord stelde me diep teleur. "We zijn vanochtend om zes uur opgehouden. Ook christenen moeten werken."

Tja, wat nu. Ik kon me natuurlijk overgeven aan het moderne geloof, de heilige bal, want op dat gebied vielen nog wel wat zieltjes te winnen. Oranje-aanvoerder Edwin van der Sar bij het Olympisch Stadion portretten van zijn favoriete doelmannen onthullen en op de VU bogen wetenschappers zich over de buitenspelval, maar de voorbereidingen op het WK hadden mij nu wel

lang genoeg geduurd. Om met Ernst Happel te spreken: kein geloei, fussballen!

Misschien moest ik op mijn eigen wijze satan ten staarte stellen en op zoek gaan naar een goed doel. En dat goede doel vond ik in Noord. Daar, in Peter Pan's kookstudio aan de Papaverweg, zou een aantal gasten uit Benin komen vertellen hoe zij de armoede in hun land te lijf proberen te gaan. Mooi. De duivel kon mijn kont kussen.

Terwijl ik mijn weg zocht langs de bouwputten

HET GOEDE DOEL VOND IK AAN DE PAPAVERWEG IN NOORD

van de Noord/Zuidlijn, vroeg ik me af wat ik eigenlijk wist van Benin. Niets, eigenlijk. Ja, het lag ergens in het westen van Afrika en het was zo arm als de neten, maar daar hield mijn kennis wel mee op. Dat het een Franse kolonie is geweest die in 1960 onafhankelijk werd, dat de Portugezen en Hollanders er slaven vandaan haalden en dat de republiek zeven miljoen inwoners telde – ik had geen flauw benul.

De kookstudio was gevestigd in een soort loods. Achter het aanrecht stond een Afrikaanse vrouw in traditionele klederdracht een enorme vis schoon te maken. Ze heette Myriam Saré en de vis was een karper, die ze op de Albert Cuyp had gekocht. Het had haar nog heel wat moeite gekost de marktkoopvrouw ervan te overtuigen dat de kop – die in Afrika als lekkernij wordt beschouwd – niet

moest worden afgehakt. Een vriendelijke man serveerde een glas rode wijn – biologische van Max Havelaar uit Zuid-Afrika – en weer een ander legde het project uit.

Het draaide allemaal om fonio, een graszaad dat als couscous kan worden gegeten. In de dorpen op het platteland in het noorden wordt het nog wel geteeld, maar in de steden dreigt fonio uit de gratie te raken en nu had een aantal ontwikkelingsorganisaties bedacht dat het een goed idee was het product weer op de kaart te zetten. Niet alleen worden de boeren zo van een gegarandeerd inkomen voorzien, ook kan daarmee de import van dure rijst worden teruggedrongen.

Mevrouw Saré, eigenaresse van een hotel, reageerde enthousiast en toen ook een zakenman in de persoon van M'po N'tia Opala bereid was gevonden de marketing op zich te nemen, gingen de hulporganisaties aan de slag. Met ontwikkelingsgeld werd een machine aangeschaft om het zand uit de zaden te verwijderen en nu is het zaak fonio in de steden aan de man te brengen. Saré en Opala waren twee weken in Nederland om te leren hoe ze dat het beste kunnen doen.

De vis, die een uurtje in de oven had gesudderd, was klaar. Ik snoof de exotische geuren op en schepte mijn bord vol met de heerlijk gekruide groente die mevrouw Saré had bereid. De fonio smaakte inderdaad als couscous, niets mis mee. Ik wenste de Afrikanen alle sterkte met hun project en mompelde: "Here, zegen deze spijsen, amen."

FRENK DER NEDERLANDEN
e-mail: frenk@parool.nl

Sudoku

Plaats de cijfers 1 t/m 9 zo dat de cijfers zowel horizontaal, verticaal als in de blokjes slechts één keer voorkomen

Voor beginners

		3	4	1		2	6	
6								9
7	5			3				
		9			1		7	
4		5					8	
		6		8	4			2
	4				6			8
	6			4		7	3	
5	9		7				1	

Voor gevorderden

	8		6					1
		2			3	4	8	
				5			3	
	9	6	5				4	3
3				7				6
				9	7		8	
		1						9
2	5			8	4			

Gemiddeld niveau

7			9	6				3
	9	6	1		7			
				3	8			9
		4	8	1		7		
	8						6	
			7	4				2
4	2					1	5	8
				4			9	
		5			9			

Oplossing vorige sudoku

Voor beginners

5	7	1	9	8	4	2	6	3
6	3	9	2	1	5	8	4	7
8	4	2	7	3	6	5	1	9
4	1	8	5	6	7	3	9	2
2	6	3	8	4	9	7	5	1
9	5	7	1	2	3	6	8	4
7	8	6	4	9	2	1	3	5
1	2	4	3	5	8	9	7	6
3	9	5	6	7	1	4	2	8

Voor gevorderden

1	4	9	5	7	8	6	3	2
8	6	7	3	2	9	5	1	4
3	2	5	1	4	6	8	9	7
7	9	3	4	5	1	2	6	8
2	8	4	9	6	7	3	5	1
6	5	1	8	3	2	7	4	9
5	1	8	7	9	3	4	2	6
4	7	6	2	1	5	9	8	3
9	3	2	6	8	4	1	7	5

De oplossing vindt u in de volgende uitgave van de krant

© Puzzelland.com

PAROOL THEATER

Demonen

ALS JE MET niet veel meer dan een lichtgele koffer je publiek een uur weet te boeien, heb je wat in je mars. Letterlijk en figuurlijk kronkelde Chaya Aschkenasy van theatergroep Dolle Maandag zich gisteravond tijdens haar solovoortelling *Mortimer* met enige regelmaat rond dit praktische gebruiksvoorwerp, dat meer dan een koffer bleek te zijn.

In de absurdistisch-humoristische theatervoorstelling stond Bets Belfrie centraal, een vrouw die een zekere dokter Zimmer aanbad in haar strijd tegen de zogenaamde vijf A's van de angst: allergie, achterdocht, afgunst, apathie en agressie. Vijf 'demonen' die haar levensvreugde in de weg staan.

Aan de oppervlakte spitste het verhaal zich vervolgens toe op de Bugsweety, een multifunctionele koffer die Bets van de dokter had gekocht, en waaraan zij een helen-de kracht toeschreef. "Het is mijn weg naar de V's van vreugde, zoals vrouwen, veerkracht en vlexibiliteit." In werkelijkheid stond de koffer, die Bets nimmer mocht openen, centraal voor Zimmers filoso-

fie: stop je angsten en gevoelens zo ver mogelijk weg en hoop er het beste van.

Als inspiratiebron voor het stuk diende een verhaal over de Tibetaanse yogi en dichter Milarepa (1052-1135). Door zichzelf volledig en zonder twijfel over te geven aan demonen die hem lastigvielen in een grot, verjoeg hij ze. Bij de opletende lezer valt nu waarschijnlijk het ouderwetse kwartje: inderdaad, de filosofie van dokter Zimmer deed Bets uiteindelijk van een koude kermis thuiskomen. Verlost van haar demonen was zij niet.

Het optreden van Aschkenasy werd gelardeerd met vermakelijk mimespel, subtiële woordgrappen en sfeerversterkende muziekfragmenten. De koffer diende ondertussen als danspartner, raket, verkeersregelaar of hangbank.

Dat een kogel soms tot mooie inzichten kan leiden, bewees de slot-scène. Een verdiend applaus viel Aschkenasy ten deel.

NIELS BIJVOET

Meer informatie: www.dollemaandag.nl